

ליובלה של מרים

לא ככל היובלות יובלה של מרים. בדרך כלל עשירים אנו ביובלות. יש נחפזים וחוגגים מחצית יובל, עשור וכו'. יש נחפזים, כי מפחדים הם — מי יודע מה ילד יום... אפס, כאן אנו עוסקים ביובל ממש, יובל המציין חמישים שנות הישגים והתקדמות. יובלה של מרים הייתי גורס אחרת — „יובל העליה השניה של מרים“. זהו התוכן האמיתי של יובל זה. עליה שניה משמע, מהפכה יסודית בחיי הפרט והכלל, תקופה היסטורית מכרעת בחיי הארץ והעם. תקופה עשירת עלילות, הישגים וכשלונות. יובלה של מרים הוא אות מבשר יובלות אחרים הקרבים ובאים. בעוד ארבע שנים נחוג את יובלה של דגניה — הקבוצה. באותו זמן יחול היובל לרפתנית הראשונה במשק הקבוצתי. גם הוא קשור עם מרים. לא אעסוק בזה בהערכות כלליות, אם כי ראוי המאורע הזה להערכה כללית. אגע רק בקו האופייני והמבליט את דרכה של מרים; אהבתה את העבודה, מסירותה והתמדתה במקצוע, ובאותה המידה — אהבת הקבוצה. על מרים כעל כל חבר בקבוצה עברו גם רגעים קשים. היא התגברה על כולם משום שהקבוצה שימשה נר לדרכה בחיים. ובימים של חשבון נפש נזכיר גם „כשלון“ אחד למרים. היא הבטיחה לנו תריסר בנים ובנות והגיעה רק למספר שבעה. ברכתני לה שפגימה זאת תבוא על תיקונה בריבוי נכדים ונינים כהנה וכהנה.

צבי תמרי

המוהיקני האחרון

לאסתר — בסיימה את עבודתה ברפת

ב„זמנים מודרניים“ אלה בקבוצה, כשמספר החברות בענפי המשק — ילד יספור, כשחברות צעירות בוררות להן מקצוע נקי ונוח, עבודה שאינה מחייבת להיות עסוק בערבים ובלילות ושאינה קושרת, כשאימהות רוצות שבנותיהן תהיינה לפחות בעלות מקצועות „אינטליגנטיים“ — מורה, גננת, אם לא רקדנית או מוסיקאית... כשהעבודה ברפת אינה יכולה להסתדר, אלא ב„גיוס-חובה“ לשנה אחת — ורק לגברים — בימים אלה קשה להבין, וברבות הימים ייהפך הדבר לאגדה ממש, איך בחורה צעירה ורעננה באה לכנרת ומיד לבואה נכנסה לעבודה ברפת והתמידה בעבודתה זו במשך 36 שנים רצופות. במשך 36 שנים רצופות, לילה-לילה, בימי חול ובשבת ובחג, בקיץ ובלילות-גשם בחורף, קמה לחלוב את הפרות. ולא תמיד היה כביש עד לרפת; ולא תמיד היה חשמל; ולא תמיד היו מגפיים; ולא תמיד היתה מקלחת חמה ע"י הרפת בשביל להדיף את ריח הזבל. בקטנות התחילה, בפרות ספורות דלות-תנובה. והרבה משברים ומחלות, קדחת, שחפת, הפלה וכל מרעין בישין, לא פעם העמידו את הענף במצב של „להיות או לא להיות“. ונוסף לזה — אירצון של חברים, לעבוד בענף „מלוכלך“ זה, הקושר את העובד כל כולו ומעסיק אותו בימים ובלילות, בשבתות ובחגים כשכל החברים חפשים. והיא כמעט היחידה שהתמידה בעקשנות ובהתמדה עד שהענף יצא לדרך-המלך — רפת מודרנית, חליבה ממוכנת ובעיקר פרות רבות, יפות ובריאות, שופעות תנובה רבה. אמיצה, מלכה, זקופה, קליאופטרה — מעטים יזכרו את שמות אימהות-הרפת, שהיא התחילה לטפל בהן בהיותה צעירה ובהיות הפרות צעירות... מהן הספיקה לגדל אולי למעלה מעשרה דורות, ותוך כדי זה גידלה גם שני דורות לעצמה — בנים ונכדים, כן ירבו! ועוד כוחה עמה, והיתה ממשיכה גם הלאה, לו היה נדרש, לקום לילה-לילה לחליבה. אלא שבינתיים הוכנס המיכון ברפת ומכון-החליבה תפס את עבודת החליבה ביד. ענף-הרפת שהיה הרבה שנים רובו בידי חברות נעזב לאט-לאט על-ידיהן. עכשיו נעזבה על-ידי הרפתנית האחרונה. עכשיו משעזבה את עבודתה רבת-השנים ברפת ועברה למקצוע אחר יש רצון וצורך נפשי לגשת ללחוף את היד העמלנית, ולאמור: יישר כוחך! בזכותך ובשכמותך כנרת קיימת. (מתוך „עלון כנרת“)